BILAG 2

171. Borgerforslag- En specialskole i Hedensted Kommune

00.16.00-G01-3-25

BESLUTNINGSTEMA

Kommunalbestyrelsen skal drøfte borgerforslaget "En specialskole i Hedensted Kommune – Fordi alle børn har ret til at lykkes ".

HISTORIK

Kommunalbestyrelsen besluttede på sit møde den 28. februar 2024 en forsøgsordning med borgerforslag, samt de formelle rammer for ordningen. For at et forslag kan komme til behandling i Kommunalbestyrelsen skal det have samlet 200 stemmer indenfor en periode på 6 måneder

SAGSFREMSTILLING

Borgerforslaget "*En specialskole i Hedensted Kommune – Fordi alle børn har ret til at lykkes* ", har den 15. september 2025 fået 206 stemmer på kommunens hjemmeside. Forslaget fremsendes derfor til Kommunalbestyrelsens behandling.

Borgerforslag:

Janie Lilli Ryberg Jensen fremsender hermed dette borgerforslag:

Baggrund:

I Hedensted Kommune findes der ikke en specialskole. Og det mærker de børn, der har brug for mere end det, specialklasserne kan tilbyde. De børn, der ikke bare har brug for lidt ekstra, men for noget helt andet.
I årevis har kommunen forsøgt at løse behovet ved at oprette flere specialklasser rundt omkring, men uden en egentlig specialskole mangler vi stadig de fysiske rammer, den faglige specialisering og den helhedsorienterede tilgang, som nogle børn ganske enkelt ikke kan undvære.
For flere år siden lukkede nabokommunerne for tilgang til deres specialskoler, og siden da har det ikke været muligt at få visiteret sit barn til en specialskole, selvom støttebehovet har været til det. Det til trods for, at kommunen ifølge lovgivningen er forpligtet til at tilbyde det undervisningstilbud, der bedst imødekommer barnets behov – også selvom det indebærer visitation til specialskole.
Resultatet er, at børnene fastholdes i mistrivsel og ufrivilligt skolefravær, hvilket har massive konsekvenser for deres livskvalitet. De får ikke trænet og udviklet deres eksekutive funktioner, sociale kompetencer, motorik eller sanseintegration, hvilket på lang sigt fører til en forhøjet risiko for et liv på offentlig forsørgelse. Som Dansk Socialrådgiverforening har påpeget, møder de "hver dag unge, som kunne have fået et helt andet liv, hvis hjælpen var sat ind tidligt".

En løsning for alle:

En lokal specialskole Jeg foreslår derfor, at Hedensted Kommune igangsætter en plan for etablering af en lokal specialskole. Denne specialskole skal samle og styrke de specialiserede skoletilbud under ét tag, med respekt for børnenes forskelligheder og behov.

Skolens formål og indhold:
En specialskole er ikke en lappeløsning, men en langsigtet investering i Hedensted Kommunes børn og fremtid. Skolen skal:

- Være et helhedsorienteret tilbud, der rummer både specialklasser, specialskole og dagbehandlingstilbud under samme tag.
- Skabe læringsmiljøer, der imødekommer de forskellige børns behov, uanset om det er udadreagerende adfærd, sensitivitet eller andre udfordringer.
- Muliggøre inklusion, så elever kan bevæge sig mellem de forskellige specialtilbud afhængigt af deres udvikling og trivsel.
- Sikre en bedre overgang til ungdomslivet ved at minimere antallet af skift.
- Tilbyde aflastningstilbud i tilknytning til skolen for at skabe tryghed for både børn og familier.

Fysiske rammer – mere end blot en skole:
For at skabe et trygt læringsmiljø skal skolen ud over undervisningslokaler have:

- Sanserum og stillerum/pauserum.
- Træningsrum til fysio- og ergoterapi.
- Behandlingslokaler til samtaler, terapi og rådgivning.
- Små, overskuelige enheder i stedet for store skolegårde.
- Et udendørs område med sansehave, bålplads og shelter.

En investering med et positivt langsigtet afkast At oprette en specialskole er en stor udgift, men det er en investering, der vil give et betydeligt positivt afkast på den lange bane.

Det vil:

- Reducere kommunens fremtidige udgifter: Hver krone, der spares på specialundervisning i dag, bliver til en langt større udgift senere til socialrådgivning, psykologhjælp og offentlig forsørgelse. En specialskole vil forebygge langvarig mistrivsel og sociale problemer, hvilket i sidste ende reducerer kommunens udgifter. Det vil samtidig mindske behovet for tabt arbejdsfortjeneste, da flere forældre vil kunne bevare deres tilknytning til arbejdsmarkedet, når deres barn får den rette støtte i skoletiden. I de tilfælde, hvor der ikke gives den nødvendige støtte, ender mange forældre i lange sygemeldinger, fordi belastningen bliver for stor. Konsekvensen er, at hele familien rammes, både menneskeligt og økonomisk, og regningen havner til sidst hos kommunen og samfundet. •
- Generere indtægter og tiltrække tilflyttere: Gode folkeskoler og specialtilbud er en afgørende faktor, når familier vælger, hvor de vil bo. En specialskole vil kunne tiltrække tilflyttere og skabe arbejdspladser, hvilket vil styrke Hedensted Kommunes position som

et attraktivt sted at bosætte sig. Derudover vil specialskolen kunne modtage elever fra nabokommuner, som har lignende udfordringer og overfyldte skoletilbud. Dette vil skabe en løbende indtægt for kommunen, samtidig med at vi bidrager til at løse en regional problemstilling.
- Sikre overholdelse af lovgivningen: Folkeskoleloven fastslår, at børn har ret til undervisning, der passer til deres behov. Ved at oprette en dedikeret specialskole, viser Hedensted Kommune, at man tager ansvar for alle sine borgere og overholder lovens intention.

En specialskole til gavn for hele skolesystemet Etablering af en specialskole vil gavne hele folkeskolen ved at skabe balance og klarhed i inklusionen. De nuværende specialklasser har en overbelastning af børn med meget komplekse behov, hvilket udfordrer deres evne til at understøtte de elever, de egentlig er tiltænkt. En specialskole vil fungere som et specialiseret fyrtårn for de mest udfordrede elever. De almindelige specialklasser vil igen kunne målrette indsatsen mod elever med lettere støttebehov, såsom ordblindhed og indlæringsvanskeligheder, og sikre, at disse elever får den rette specialpædagogiske bistand. Dette gælder også for den særligt komplekse elevgruppe, der har en kombination af høj begavelse og autisme. Disse elever oplever ofte en dobbeltudfordring, hvor deres høje intellektuelle potentiale kan blive overskygget af de sociale, sansemæssige og emotionelle udfordringer, som autismen medfører.

Folkeskolens rammer har sjældent den nødvendige fleksibilitet til at imødekomme begge behov samtidigt, hvilket kan føre til massiv mistrivsel, stress og i sidste ende ufrivilligt skolefravær. En specialskole kan skabe et roligt og trygt læringsmiljø, hvor undervisningen differentieres, så den både stimulerer deres høje faglige niveau og samtidig understøtter deres specifikke støttebehov. I takt med at Hedensted Kommune vokser, er det afgørende, at vi har et skolesystem, der er gearet til at rumme og gribe alle børn. En specialskole vil styrke de almindelige klasser ved at give lærerne og pædagogerne mulighed for at fokusere på inklusionsopgaven for de elever, der trives bedst i de almene rammer. Det vil også give det nødvendige råderum til at imødekomme børn med høj begavelse, som har behov for differentieret undervisning for at trives og udvikle deres potentiale. En vellykket inklusion handler om at give alle børn det rette skoletilbud. En specialskole vil sikre, at både de mest udfordrede elever og elever med lettere støttebehov får præcis den hjælp, de har brug for, hvilket vil føre til færre børn i mistrivsel og et stærkere skolesystem for alle. En løsning, der understøtter inklusion, ikke afvikler den Kommunalbestyrelsen vil måske udtrykke bekymring for, om en specialskole vil underminere inklusionsprincippet. I stedet for at se på en specialskole som en isoleret ø, skal den betragtes som en integreret del af et nuanceret skolesystem. En specialskole kan være den nødvendige base for inklusion for de elever, for hvem den almene skole er for utryg.

Andre kommuner har succes med at skabe specialskoler, der understøtter inklusion, for eksempel ved:

- Fysisk nærhed: Specialskolen placeres i tilknytning til en almen folkeskole.
- Fleksible aftaler: Der laves faste aftaler om, at eleverne kan deltage i udvalgte fag, pauser eller sociale aktiviteter i en almenklasse.
- Kvalificeret støtte: En specialskole kan have specialiseret personale, der støtter elever i at deltage i aktiviteter på en almen folkeskole. Dette sikrer, at inklusion bliver en succes, der bygger på børnenes styrker, i stedet for en tvungen løsning, der skaber mistrivsel. En

specialskole kan derfor give det enkelte barn den nødvendige ballast til, at en vellykket inklusion kan lykkes. Tilknytning til et specialtilbud behøver ikke være varig. For nogle elever er det en nødvendig støtte i en periode, hvor der er behov for ro, specialisering og genopbygning af trivsel og læringsparathed. Det udelukker ikke, at eleven senere kan visiteres tilbage til almen folkeskole, hvis udviklingen og støtten gør det muligt. Det er netop derfor, der foretages en årlig revisitation, for at sikre, at barnet hele tiden er det rigtige sted og får den nødvendige støtte i forhold til sit aktuelle behov. En samlet og specialiseret indsats I dag er det særlige dagtilbud placeret sammen med det almindelige dagtilbud, hvilket skaber en fragmenteret og uoverskuelig løsning.

Man kunne overveje at samle de specialiserede tilbud ét sted og dermed vil Hedensted Kommune kunne:

- Specialisere visitationsprocessen: Med en dedikeret specialskole skabes et klart og overskueligt system, hvor PPR og forvaltningen kan målrette visitationen til det rette tilbud. Dette vil sikre, at børn med vidtgående støttebehov bliver visiteret til et tilbud, der reelt kan hjælpe dem, hvilket i dag er en stor udfordring.
- Skabe en rød tråd fra vuggestue til ungdomsuddannelse: Ved at placere både de særlige dagtilbud og specialskolen samme sted, skabes en sammenhængende indsats for barnet, fra det er helt lille til det forlader folkeskolen.
- Optimere ressourcerne: En samlet lokation vil skabe synergi, hvor specialiserede fagfolk kan videns dele og samarbejde på tværs af de forskellige tilbud, hvilket vil sikre en mere effektiv udnyttelse af kommunens ressourcer.

Juridisk forankring i lovgivningen Mit forslag om en specialskole er ikke blot en vision, men en løsning, der er forankret i gældende lovgivning.

- Folkeskoleloven § 3, stk. 2, fastslår, at det er kommunalbestyrelsens ansvar at etablere specialundervisning i nødvendigt omfang. Dette omfatter også at kunne 4 tilbyde undervisning i specialskole, hvis det er den rette løsning for elever med vidtgående støttebehov.
- Lov om Folkeskolen § 20, stk. 2, understreger, at "Specialundervisning kan gives i den almindelige klasse, i specialklasser og i specialskoler". Bestemmelsen åbner altså direkte op for muligheden for at etablere og visitere elever til en specialskole. Ved at etablere en lokal specialskole, vil Hedensted Kommune opfylde sin juridiske forpligtelse til at give alle elever det rette undervisningstilbud.
- Bekendtgørelse om specialundervisning og anden specialpædagogisk bistand beskriver yderligere, at specialundervisning gives til elever, hvis udvikling kræver særlig hensyntagen eller støtte. Mit borgerforslag er en konkret måde at efterleve denne bestemmelse på for de mest sårbare elever, som ikke kan trives og udvikle sig i de nuværende tilbud. Ved at oprette en specialskole, vil Hedensted Kommune vise, at den tager lovgivningen alvorligt og sikrer, at alle børn i kommunen har et passende undervisningstilbud, der kan forebygge mistrivsel og sikre et positivt læringsforløb.

Opsummering Udfordringen i dag:

- Stadigt flere børn mistrives og har ufrivilligt skolefravær.
- Eksisterende specialklasser kan ikke rumme børn med vidtgående støttebehov.
- Nabokommuner har lukket for tilgang til deres specialskoler.

- Konsekvens: Børn fastholdes i mistrivsel, familier belastes, og risikoen for livslang offentlig forsørgelse stiger.

Løsningen – en lokal specialskole:

- Samler specialklasser, specialskole og dagbehandling under ét tag.
- Skaber fleksible forløb, hvor børn kan bevæge sig mellem tilbud alt efter behov.
- Styrker overgangen til ungdomsuddannelser og STU.
- Tilbyder aflastning, som skaber tryghed og stabilitet for hele familien.

Gevinster for kommunen:

- Forebyggelse og besparelser: Mindre behov for psykologhjælp, socialrådgivning, tabt arbejdsfortjeneste og offentlig forsørgelse – både for børn og forældre.
- Tiltrækker tilflyttere: Gode og specialiserede skoletilbud er afgørende for mange familier.
- Flere arbejdspladser: En specialskole skaber nye lokale jobs og faglige fællesskaber.
- Lovsikring: Specialskolen sikrer, at kommunen overholder sin forpligtelse til at tilbyde den undervisning, børn har ret til.

Gevinst for hele skolesystemet:

- Specialskolen tager sig af de mest komplekse behov og skaber ro i de øvrige tilbud.
- Almene specialklasser kan igen fokusere på elever med lettere vanskeligheder.
- Lærere og pædagoger i almenområdet får mere overskud til inklusion.
- Specialskolen kan bidrage til inklusion, ikke underminere den, bl.a. via fleksible aftaler og tæt samarbejde med almenområdet.

Jeg håber, at Kommunalbestyrelsen vil gribe muligheden og tage de første skridt mod en specialskole, der kan blive et løft for hele kommunen og igangsætte en konkret plan for etablering af en specialskole. Det vil være en investering i fremtidens børn, forældrenes trivsel og et stærkere fællesskab i Hedensted Kommune.

Bemærkninger til kommunalbestyrelsens behandling af borgerforslaget:

Til kommunalbestyrelsens behandling af sagen er følgende dokumenter tilknyttet som bilag;

1. Borgerforslaget
2. Kommunalbestyrelsens beslutning om indførelsen af borgerforslaget

KOMMUNIKATION

Kommunalbestyrelsens beslutning meddeles stiller af borgerforslaget.

LOVGRUNDLAG

Kommunalbestyrelsens beslutning om indførelse af borgerforslag som forsøgsordning 28. februar 2024.

INDSTILLING

Forvaltningen indstiller;

at borgerforslaget drøftes.

BESLUTNING

Forslaget sendes til behandling i udvalget for Læring.

Godkendt.

BILAG

- Borgerforslag En specialskole i Hedensted Kommune
- KB beslutning om borgerforslag 2024 02 28